



Aan MBZK
Van BFR

nota

Nota aanbieder beleidsdoorlichting Openbaar Bestuur en
Democratie

Nota actief openbaar
Nee

Onze referentie
2024-0000325473

Datum
29 mei 2024

Opgesteld door

Samengewerkt met
D&B, FEZ, IRF

Bijlage(n)
6

Aanleiding

In maart 2024 is de beleidsdoorlichting van het begrotingsartikel m.b.t. openbaar bestuur en democratie opgeleverd. Periodieke beleidsdoorlichtingen zijn verplicht. De beleidsdoorlichting bestrijkt de periode 2018 tot en met 2021 en is aangekondigd in een Kamerbrief van 20 september 2022. U vindt in de bijlagen de concept aanbiedingsbrief aan de Tweede Kamer, het eindrapport van de beleidsdoorlichting en de vier (eveneens verplichte) reflecties die wetenschappers hierbij geschreven hebben.

Geadviseerd besluit

Kennisnemen en tekenen van de brief.

Kern

De belangrijkste conclusie van de beleidsdoorlichting is dat er in beperkte mate zicht is op de doeltreffendheid en doelmatigheid van veel van de beleidsinspanningen. De beleidsdoorlichting kan met de focus op bestaand evaluatieonderzoek geen scherp beeld geven van de bijdrage van beleid aan het openbaar bestuur.

Deze beleidsdoorlichting is nog tot stand gekomen binnen de kaders en richtlijnen van de in de periode 27 maart 2018 t/m 26 juli 2022 geldende Regeling Periodiek Evaluatieonderzoek (RPE). Rijksbreed zijn vanaf begrotingsjaar 2024 de beleidsdoorlichtingen volledig vervangen door Periodieke Rapportages, in lijn met de herziene REP 2022.

In de aanbiedingsbrief onderschrijft u de analyse van de onderzoekers, waarbij u ook aangeeft dat er beperkingen zitten aan het beeld dat de doorlichting met het huidige evaluatie-instrumentarium als syntheseonderzoek kan opleveren. Hiernaast bemoeilijkt de complexe en dynamische politiek-bestuurlijke context een toetsing op doeltreffendheid en doelmatigheid. Tegelijk mag die context geen excuus zijn voor passiviteit ten aanzien van beleidstheorieën en evalueren.

U geeft in de brief dan ook aan de aanbevelingen op te willen volgen, waaronder het creëren van overzicht en samenhang in beleidsdoelen en beleidstheorieën, het operationaliseren van meer abstracte missies en het systematisch evalueren van beleid, waarbij ruimte is voor toetsing op publieke waarden in brede zin. Aan deze

doelen wordt onder andere gewerkt door de Strategische Evaluatieagenda (SEA) en de ontwerpbegroting aan te passen, dan wel aan te vullen.

Onze referentie
2024-0000325473

Datum
29 mei 2024

Toelichting

Reflecties deskundigen

Het is wettelijk verplicht om bij de aanbidding van de beleidsdoorlichting een reflectie aan te leveren van een deskundige. Bij de onderhavige doorlichting hebben vier deskundigen een reflectie geschreven. Zij benadrukken onder andere de beperkte middelen waarmee het raamwerk van het democratisch bestuur in stand wordt gehouden, de beperkte mogelijkheid om causaliteit vast te stellen, de ruimte voor verbetering bij het stellen van doelen en het evalueren van beleid en de noodzaak om niet alleen te toetsen op doeltreffendheid en doelmatigheid, maar ook op publieke waarden in brede zin. De ontwikkeling van het evaluatie-instrumentarium binnen BZK is hiervoor van belang.

Opvolging aanbevelingen

Binnen de betrokken beleidsdirecties zijn leersessies georganiseerd om met elkaar stil te staan bij het belang om beleidstheorieën te creëren en om beleid systematisch te evalueren. Hiernaast zijn doelenbomen in ontwikkeling, waarbij op termijn het koppelen van capaciteit aan doelen en activiteiten mogelijk moet worden. Bovendien worden de aanbevelingen betrokken bij het ontwerpen van de Strategische Evaluatieagenda (SEA) en de Ontwerpbegroting 2025 (en daarna). Tot slot zijn acties nodig om te leren van *best practices* bij het evalueren van meer innovatieve beleidsinstrumenten.

Bijlagen

1	Aanbiedingsbrief Beleidsdoorlichting openbaar bestuur en democratie
2	Eindrapport BZK Beleidsdoorlichting openbaar bestuur en democratie
3	Reflectie beleidsdoorlichting Martin Schulz
4	Reflectie beleidsdoorlichting Evert Meijers
5	Reflectie beleidsdoorlichting Koen Caminada
6	Reflectie beleidsdoorlichting Carolien van Ham